

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3335/2020. (VIII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szepesházi Péter ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Komáromi Járásbíróság 15.P.20.167/2017/37. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [3] 1.1. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes indítványozó a felperes jogelődjétől (a továbbiakban: bank) 2007-ben svájci frank (CHF) alapú személyi kölcsönt vett fel. Az indítványozó a személyi kölcsön igénylőlap kitöltésével egyidejűleg teljes bizonyító erejű magánokiratban foglaltan aláírta a devizában nyilvántartott forintban fix törlesztőrészletű személyi kölcsönszerződéshez kapcsolódó kockázatfeltárányilatkozatot. A kockázatfeltárányilatkozat tartalmazta, hogy a kölcsön törlesztése forintban történik, azonban a forint törlesztőrészletek deviza ellenértékét a bank az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg, valamint, hogy a törlesztő részletek kamattartama minden periódusban a ténylegesen fennálló, devizában meghatározott tartozás alapján kerül meghatározásra. A kockázatfeltárányilatkozatban szerepelt az a figyelmeztetés is, hogy a hitel futamideje módosulhat, valamint, hogy a futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet és amennyiben az eredeti futamidő végén az indítványozónak a bank felé további tartozása áll fenn, akkor azt maximum 12 hónap alatt kell megfizetnie.
- [4] A nyilatkozat aláírásával az indítványozó kijelentette, hogy tudomással bír arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített devizaárfolyam napról napra változik (svájci frank esetén pedig bármely irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.
- [5] A kockázatfeltárányilatkozatban az indítványozó adós kijelentette, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét teljes körűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli. A szerződésben szerepelt, hogy az adós tudomásul veszi, hogy a törlesztő részletek megfizetése a bank deviza eladási árfolyamán forintban történik. A megállapodás magába foglalta azt a kitétel is, miszerint a személyi kölcsönszerződés a bank mindenkor hatályos Általános Üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön Üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező Személyi kölcsön Hirdetményével és az aláírt kockázatfeltárányilatkozattal együtt érvényes. Az egyedi kölcsönszerződés aláírásával az indítványozó ezek megismerését, átvételét és magára nézve kötelező elfogadását elismerte.
- [6] Az indítványozó a kölcsönszerződésből eredő törlesztési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, ezért a felperesi jogelőd 2013-ban a felek közötti kölcsönszerződést felmondta és a követelését a felperesre ruházta át.
- [7] A felperes a felmondott szerződésből eredő, devizában nyilvántartott követelést az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos devizaárfolyamon forintkövetelésre váltotta át, elvégezte a deviza alapú kölcsönszerződés vonatkozásában a kötelező törvényi elszámolást, amelynek eredményéről tájékoztatta az indítványozót. Az indítványozó a közöltekkel kapcsolatban jogorvoslattal nem élt, így az felülvizsgálatnak minősül.

- [8] A felperes az indítványozóval szemben fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett, mely az indítványozó ellentmondására tekintettel perré alakult.
- [9] A felperes kereseti kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy jogelődje és az indítványozó között érvényes deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Az indítványozó a kölcsönszerződésben vállalt fizetési kötelezettségeinek felszólítás ellenére határidőben nem tett eleget, ezért a szerződés felmondásra került, majd fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett az indítványozóval szemben.
- [10] Az indítványozó a kereseti kérelem teljesítését ellenezte, védekezését az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiánya miatti érvénytelenségre alapította.
- [11] Véleménye szerint a deviza alapú kölcsönszerződés mint szerződéses konstrukció is érvénytelen. A banknak ugyanis nem lett volna joga magasabb összeget követelni, mint az előre meghatározott forint törlesztőrészek.
- [12] Az indítványozó azzal is védekezett, hogy mivel az Üzletszabályzatot nem látta, azt nem írta alá, az nem vált a kölcsönszerződés részévé, így abból jogok és kötelezettségek nem keletkezhetnek.
- [13] Az indítványozó szerint a szerződés azért is érvénytelen, mert az ügyletkötés során nem kapott tájékoztatást arról, hogy a felperes devizaszerződést köt vele és a megállapodásból nem derült ki annak deviza jellege sem.
- [14] Az indítványozó emellett a szerződés részleges érvénytelenségét is vizsgálni kérte szintén a tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt, mert előadása szerint a felperes jogelődje nem tájékoztatta az árfolyamkockázatról, valamint az árfolyamváltozás lehetséges következményeiről, és nem írt alá kockázatfeltáró nyilatkozatot sem. Álláspontja szerint ezért az árfolyamkockázatra vonatkozó rész nem vált a szerződés részévé, így az árfolyamváltozásból eredő tartozást nem köteles megfizetni. Az indítványozó idézte az Európai Unió Bíróságának C-26/13. számú döntését és kifejtette, hogy az árfolyamkockázat ügyfelekre történő telepítése is tisztességtelen.
- [15] Az indítványozó általánosságban vitatta a felperes kereseti kérelmének megalapozottságát az összegszerűség vonatkozásában is, de ebben a körben nem jelölte meg, hogy miért.
- [16] A felperes álláspontja szerint az indítványozó teljes körű tájékoztatásban részesült az ügyletkötés folyamán a szerződés deviza jellegét, az árfolyamváltozás mibenlétét és az árfolyamkockázat indítványozóra telepítését illetően. Kifejtette, hogy a szerződéskötés során az indítványozó minden releváns dokumentumot megismerhetett, átolvashatott. Az indítványozó a külön okiratban foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot és az egyedi szerződést is aláírásával látta el, így elismerte, hogy azok tartalmát megismerte és magára nézve kötelezőnek tekinti. Ezért álláspontja szerint az indítványozónak a tájékoztatási kötelezettség elmaradására, valamint az árfolyamrész érvénytelenségére vonatkozó kifogásai nem megalapozottak.
- [17] A felperes a kereseti kérelme összegszerűségére vonatkozó, konkrétum nélküli indítványozói kifogásra tekintettel előadta, hogy csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt, valamint a teljes forgalmi kimutatását, mely alapján a követelés alakulása egyértelműen nyomon követhető. Az indítványozó ezt nem kifogásolta, az a továbbiakban vitássá nem tehető. Az indítványozó olyan befizetésekre nem hivatkozott, amelyeket a törvényi elszámolást követően teljesített volna.
- [18] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott.
- [19] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az indítványozó fellebbezett.
- [20] Az indítványozó szerint a bizonyítási teher kiosztása nem felelt meg a C-51/17. előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak, valamint az összegszerűség perbeli levezetése, bizonyítása követelményeinek.
- [21] Az indítványozó a tájékoztatás tartalmával kapcsolatban több EUB döntésből idézett, amelynek meglátása szerint a jelen perben érintett szerződés és kockázatfeltáró nyilatkozat nem felel meg. Az indítványozó azzal is érvelt, hogy a felperesi jogelőd nem hívta fel a figyelmét az árfolyamkockázatra, kockázatfeltárást nem adott, a fogyasztó adósnak semmilyen lehetősége nem volt arra, hogy felmérhesse az árfolyamkockázat pénzügyi kötelezettségére gyakorolt gazdasági következményeit.
- [22] A fellebbezés szerint nem tekintendő kellő időben adott tájékoztatásnak a szerződéskötés napján nyújtott felvilágosítás.
- [23] Az indítványozó kifogásolta a bizonyítási teher kiosztását is. Álláspontja szerint arra figyelemmel, hogy az elszámolás nyilvánvalóan, alapvető követelményeiben sem felel meg a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 293. §-ának, úgy nem szükséges az általános vitatáson túl semmilyen részletes ellenkérelem. Ezzel szemben a felperes a felszámított tartozás összegszerűségét kellő okiratokkal nem bizonyította. A felperes nem igazolta, hogy milyen számítási mód alapján és milyen alkalmazott árfolyamok alapján számította ki a követelését.
- [24] A másodfokon eljáró Tatabányai Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [25] A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság kifejezetten széles körben, alapos bizonyítási eljárást folytatott le, a tényállást helyesen állapította meg, jogértelmezésével a másodfokú bíróság egyetértett.
- [26] A fellebbezésben előadottakra tekintettel rögzítette, hogy az indítványozó semmilyen olyan új előadást nem tett, amelyre az eljárás korábbi szakaszában ne hivatkozott volna, és amelyet az elsőfokú bíróság kellő alapos-sággal nem értékelt volna. Az ítéleti megállapítások helytelenségét az indítványozó nem igazolta, csak megismételte a devizahiteles szerződéses konstrukcióval kapcsolatos általános, részben a jelen perben érintett ügylettel kapcsolatos érvelését. A konkrétumok nélküli védekezés sem az elsőfokú eljárásban, sem a jogorvoslat elbírálásakor nem eredményezheti a konkrét követelés teljesítése alóli mentesülést.
- [27] Az indítványozó jogorvoslati kérelme szerint a bizonyítási teher kiosztása nem felelt meg a C-51/17. előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.
- [28] A törvényszék rámutat, hogy az EUB C-51/17. számú ítélet a 93/13. EGK tanácsi irányelv értelmezése alapján meghatározta azokat a szempontokat, amelyek figyelembevételével a nemzeti bíróságoknak vizsgálnia kell a deviza alapú kölcsönszerződések árfolyam-különbözet viselésére vonatkozó kikötéseinek tisztességtelenségét.
- [29] A tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljes körűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie. Egyediesítés hiányában a kioktatás nem felel meg a törvényi előírásoknak, így értelemszerűen nem lehet megalapozott az EUB C-51/17. ítéletre történő hivatkozás. Ezen túl a törvényszék maga is arra az álláspontra helyezkedett – osztva az elsőfokú bíróság nézetet –, hogy az Európai Bíróság hivatkozott döntése nem érintette jelen ügy érdemi megítélését.
- [30] A felperest a bíróság tájékoztatta bizonyítási kötelezettségéről, amely szerint a felperes bizonyítani köteles, hogy az indítványozóval személyi kölcsönszerződés jött létre, az indítványozó ezen jogviszony alapján visszafizetési kötelezettségét nem teljesítette, így a kölcsönszerződés jogszerűen felmondásra került, és amelyből adódóan az indítványozónak a keresetben megjelölt összegű tartozása áll fenn. Az indítványozó bizonyíthatja, hogy a felperes által követelt összeget részben vagy teljesen megfizette, vagy a tartozása egyéb okból nem áll fenn.
- [31] A rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és az indítványozó között érvényes deviza alapú kölcsönszerződés jött létre és az alperes által hivatkozott okok alapján nem volt megállapítható a szerződési feltételek tisztességtelensége. Az indítványozó nem tett eleget a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségének, amelynek következtében a felperes jogelődje jogszerűen mondta fel a kölcsönszerződést. A felperesi jogelőd és az indítványozó közötti kölcsönszerződés törvényi elszámolása megtörtént. Az indítványozó az elszámolást nem kifogásolta, így az a továbbiakban vitássá nem tehető. A felperes csatolta továbbá a kereseti kérelme összecszerúségét alátámasztó kimutatókat, amelyeket az indítványozó érdemben vitatni nem tudott, azok alapján a kereset összecszerúsége tételesen, az indítványozó által is értelmezhetően, kellő részletezettséggel igazolt. Mindezek folytán a felperes követelése jogalapjában és összecszerúségében is megalapozott, míg az indítványozó ellenkérelmét, a kölcsönszerződés érvénytelenségét állító kifogása nem igazolható.
- [32] A 6/2013. PJE határozat helytálló idézése alapján megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba. A pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségének ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztő részletekre, de nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére. A PJE határozat állást foglalt abban is, hogy a tájékoztatási kötelezettség megsértéséhez sem a rPtk., sem a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) nem fűzi a semmiség jogkövetkezményét, így a megkötött szerződés emiatt nem jogszabályba ütköző. A kölcsönszerződés, valamint a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára is figyelemmel minden alapot nélkülöző tehát az az indítványozói álláspont, hogy a felperesi jogelőd a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. A hiteligenylés esetén továbbá elvárható, hogy az adós kísérelje meg a jogügylet lényegét megérteni, nehézségek esetén pedig segítséget vegyen igénybe.
- [33] A fellebbezésnek az árfolyamkockázattal kapcsolatos okfejtése kapcsán – hasonlóan az elsőfokú bírósághoz – utal a törvényszék a 2/2014. PJE határozat 1. pontjára, amely szerint tisztességtelenség csak akkor állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor nem volt világos, nem volt érthető. A 6/2013. PJE határozat pedig egyértelművé tette, hogy a tájékoztatás nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára.

- [34] Az indítványozónak a tartozás összegszerűségére vonatkozó felperesi kimutatás hiányára tett megállapítása szintén nem megalapozott.
- [35] A felperes a devizában nyilvántartott követelést az MNB által 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos devizaárfolyamon forintkövetelésre váltotta át, a törvényi elszámolást elkészítette, az indítványozó pedig a közöltekkel kapcsolatban jogorvoslással nem élt. Az ily módon felülvizsgálatnak minősülő tartozás – egyéb befizetés igazolása hiányában – utóbb nem vitatható. Utal a törvényszék arra is, hogy az elsőfokú bíróság is kiemelte, hogy a felperes csatolta a törvényi elszámolásról szóló részletes kimutatását, a nem vitatott forintosítási értesítőt, valamint a teljes forgalmi kimutatását, amely alapján a követelés alakulása egyértelműen nyomon követhető. Az indítványozó ezzel szemben még a fellebbezésében sem munkált ki olyan metodikát, amelyet helytállónak tekintene.
- [36] Mindezek alapján a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta.
- [37] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Komáromi Járásbíróság 15.P.20.167/2017/37. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [38] Az indítványozó az Alkotmánybíróságtól a bírósági ítéletek megsemmisítését kérte azzal, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa úgy, hogy az alkotmányjogi panaszában, valamint a fellebbezésében írtak szerinti C-51/17. előzetes döntéshozatali határozatnak megfelelő bizonyítási teher és mérce szerinti értékelésre és bizonyítási eljárás lefolytatására kötelezze. Meglátása szerint a bizonyítási teher kiosztása nem felelt meg a C-51/17. előzetes döntéshozatali eljárási határozatnak, valamint az összegszerűség perbeli levezetése, bizonyítása követelményeinek. Az indítványozó szerint a bíróságok téves, hibás és önkényes mérlegeléssel vontak le helytelen jogi következtetéseket, aminek következtében ő pervesztett lett. Véleménye szerint a bíróságoknak a kölcsönszerződést érvénytelenné kellett volna nyilvánítaniuk a tájékoztatás hiánya és az összegszerűség bizonyításának elmaradása miatt. A bíróságok nem bírálták el, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás nem volt megfelelő, az tisztességtelen volt és nem indokolták meg az összegszerűségre vonatkozó védekezési kifogását. Az indítványozó sérelmezte a bizonyítási teher kiosztását, mivel álláspontja szerint arra figyelemmel, hogy az elszámolás nyilvánvalóan, alapvető követelményeiben sem felelt meg a rPtk. 293. §-ának, úgy nem szükséges az általános vitatáson túl semmilyen részletes ellenkérelem. A rPtk. értelmében a felperesnek kell bizonyítani az összegszerűséget. Ezzel szemben a felperes érthetetlen, áttekinthetetlen levezetést, tartozás kimutatást nyújtott be, a tartozás összegszerűségét nem bizonyította. Az indítványozó a tájékoztatás tartalmával kapcsolatban több EUB döntésből idézett, amelynek meglátása szerint a jelen perben érintett szerződés és kockázatfeltárási nyilatkozat nem felelt meg. Véleménye szerint nem tekinthető kellő időben adott tájékoztatásnak a szerződéskötés napján nyújtott felvilágosítás. A bíróságok figyelmen kívül hagyták a C-51/17. számú előzetes döntéshozatali határozatot, mely értelmében a pénzügyi szolgáltatónak kell tényleges lehetőséget biztosítania az adós számára, hogy az összes szerződési feltételt megismerhesse. A hitelezőt terheli a tájékoztatási kötelezettség betartása, a fogyasztó kérdésének hiánya nem adhat számára felmentést. A bíróságok helytelenül és önkényes jogértelmezéssel vonták le azt a következtetést, hogy a felperes bizonyította a megfelelő tájékoztatást. A bíróságok ítéletei azért is jogszabálysértőek, mert a bizonyítási teher kiosztása és az árfolyamkockázati tájékoztatás nem felelt meg a Kúria 2019. április 10-i konzultatív testületi közleményében foglaltaknak. A szerződés nem tett eleget az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenségéről szóló szabályoknak. Mivel a felperes nem egybefüggően, hanem mozaikszerűen tájékoztatta az indítványozót, így a bíróságoknak a szerződés érvénytelenségét kellett volna megállapítaniuk. Az indítványozó kifejtette, hogy mint európai uniós állampolgár nem kapta meg az uniós fogyasztóvédelmi jog védelmét. A bíróságok nem vették figyelembe az uniós jog elsőbbségét, nem alkalmazták az uniós jogot és az EUB döntéseit. Mindezekre tekintettel sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, a jogorvoslathoz való joga és ezekkel összefüggésben az európai uniós fogyasztóvédelmi jog által biztosított védelemhez való joga, valamint a törvény előtti egyenlőség elve. Pervesztessége miatt a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettsége jelentős vagyoni hátrányt okozott számára, mely sérti tulajdonhoz való jogát is.

- [39] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.085/2019/5. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [41] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [42] Az indítványozó a támadott ítélettel összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésére, mely nem elégíti ki az Abtv. 27. §-ában foglalt követelményt. Az Abtv. ezen rendelkezése értelmében alkotmányjogi panaszt csak Alaptörvényben biztosított jog sérelme miatt lehet előterjeszteni. Az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, ezért erre alkotmányjogi panasz nem alapítható {3108/2016. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [23]; 3002/2020. (II. 4.) AB határozat [26]}.
- [43] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miért és mennyiben sérti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert nem tartalmaz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítélet miként sérti ezeket az Alaptörvényben biztosított jogokat. Az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot.
- [44] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [45] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [46] A támadott bírósági ítélettel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően „a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel” {3170/2014 (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [8]}. „A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat.” {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}
- [47] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [48] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merül fel, az eljáró bíróságok határozataikban számot adtak az érdemi döntést alátámasztó lényeges érvekről. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az in-

dítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy „önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [49] 3. Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [50] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, 52. § (1b) bekezdésében és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. július 14.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/133/2020.

